

Pedagogisch beleidsplan kinderopvang het Zwammeke

Kinderdagverblijf

Peuteropvang

Buitenschoolse opvang

Inhoudsopgave pedagogisch beleidsplan kinderopvang het Zwammeke

1. Inleiding.....	2
2. Visie.....	3
3. Pedagogisch beleid.....	4
4. Pedagogische doelen.....	7
5. Randvoorwaarden en middelen om pedagogische doelen te bereiken.....	9
6. Pedagogisch handelen.....	13
7. Kwaliteitszorg.....	15
8. Samenwerking met ouders.....	17
9. Personeel.....	18
10. Vervoersbeleid.....	19
11. Mentorchap.....	20
12. VVE pedagogisch beleidsplan.....	21

1. Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van kinderopvang het Zwammeke. In de 'wet kinderopvang' wordt op het terrein van de kwaliteit van de kinderopvang beleidsregels voorgeschreven waaraan een kinderopvang moet voldoen. In artikel 2 van die beleidsregels wordt gesteld dat een kinderopvang kenmerkende visie op de omgang met kinderen is beschreven. Het geeft hiermee richting aan het pedagogisch handelen en het pedagogische aanbod en het biedt ouders, stagiairs en andere belangstellenden inzicht hoe wij in grote lijnen de kinderopvang in onze locaties vormgeven. Het pedagogisch beleidsplan is tevens een belangrijke toetsing voor pedagogisch medewerkers. Het biedt houvast bij het dagelijkse werk met kinderen, geeft richting aan het pedagogisch handelen en zorgt voor een gelijkgestemde aanpak. Dit beleid vormt het kader waaraan elke locatie kleur geeft door het beschrijven van onze eigen werkwijze in de dagelijkse praktijk.

Het Zwammeke biedt verschillende vormen van kinderopvang aan:

- Opvang van kinderen van 0 tot 4 jaar in het kinderdagverblijf
- Peuteropvang van kinderen van 2 tot 4 jaar
- Buitenschoolse opvang voor kinderen in de basisschoolleeftijd van 4 tot 13 jaar voor en na schooltijd, tijdens de schoolvakanties en op studiedagen

Het pedagogisch beleidsplan dat nu voor u ligt, start na deze inleiding met onze visie, bestaande uit een mens en kind beeld. Ons kindbeeld is doorvertaald naar een aantal centrale pedagogische uitgangspunten, aangevuld met de uitgangspunten die kenmerkend zijn voor kinderopvang het Zwammeke. Vanuit onze visie werken wij aan vier pedagogische doelen, zoals die vanuit wet- en regelgeving aan de kinderopvang worden opgelegd. De doelen worden aangevuld met een omschrijving van de middelen die nodig zijn om deze doelen te bereiken. Het pedagogische handelen van medewerkers als het belangrijkste middel. Ook de kwaliteitszorg, samenwerking met ouders en het personeel komt aan bod.

2. Visie

Mensen verschillen van elkaar, vinden verschillende dingen leuk, hebben verschillende talenten, hebben verschillende inbreng. Elk mens is uniek. Het herkennen en erkennen van deze diversiteit zorgt ervoor dat mensen zich thuis voelen, betrokken zijn en zich ontwikkelen.

Uit dit mensbeeld vloeit ons kindbeeld vanzelfsprekend voort: elk kind wordt geboren als een krachtig, competent wezen met veel talenten en mogelijkheden. Elk kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo, is nieuwsgierig en onderzoekend, is gericht op het maken van contact en het uitlokken van reacties. Elk kind verwondert zich, ontdekt, ziet en leert door ervaringen op te doen. Elk kind is anders, dus uniek.

De omgeving van het kind (ouders, pedagogisch medewerkers, school) beïnvloedt de ontwikkeling van dat unieke kind en helpt het zijn talenten te ontplooien. Het kind beïnvloedt ook de omgeving, er is een voortdurende en unieke wisselwerking tussen kind en omgeving van het kind willen wij een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het kind in samenwerking met de ouders met als basis wederzijds vertrouwen, openheid en respect.

De kinderopvang biedt kinderen een omgeving waarin zij kennis kunnen maken met anderen: Kinderen en volwassenen met verschillende achtergronden, talenten, temperament, behoeften en interesses. Ook ouders kunnen profiteren van contacten met verschillende opvoeders. Waarbij waarden en belangen gedeeld kunnen worden. Wij zijn sterk bewust van deze meerwaarde en geven dagelijks vorm binnen onze kinderopvang door te werken vanuit dit pedagogisch beleid.

Op de eerste plaats komt bij ons het welbevinden van het kind. Als een kind zich prettig voelt zal het zich sneller ontwikkelen. Wij vinden het welbevinden van de kinderen in onze kinderopvang zeer belangrijk hier besteden we veel aandacht aan, want een kind hoort zich thuis te voelen en hoort geen stress en angst te ervaren. Als het welbevinden van het kind goed is, is de betrokkenheid groot.

3. Pedagogisch beleid

In onze werkwijze staat het kind en zijn ontwikkeling centraal. In onderstaande uitgangspunten staat beschreven wat kinderen nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen.

Welbevinden en betrokkenheid

Wij vinden het belangrijk dat een kind zich veilig voelt en plezier heeft. Doordat wij op de behoeftes van een kind in spelen zal het zich goed voelen en nieuwsgierig zijn naar wat de omgeving te bieden heeft. Als een kind zich betrokken voelt is het welbevinden goed en de betrokkenheid hoog en daardoor kan het zich optimaal ontwikkelen. Kinderen die lekker in hun vel zitten en zich betrokken voelen, ontwikkelen zich optimaal. Kinderen die zich welbevinden voelen zich doorgaans 'als een vis in het water'. Ze beleven plezier en genieten van de omgeving met elkaar en met de omgeving. Ze stralen vitaliteit uit en tegelijk ontspanning en innerlijke rust. Ze stellen zich open op voor wat op hen afkomt, ze zijn spontaan en durven zichzelf te zijn. Een goed welbevinden is een voorwaarde om tot ontwikkeling te komen.

Welbevinden is belangrijk, maar het garandeert nog niet dat er ontwikkeling is en dat er wordt geleerd. Daarvoor is betrokkenheid nodig. Betrokkenheid is de staat waarin kinderen zich verbinden wanneer ze intensief met iets bezig zijn. Ze zijn uit zichzelf gemotiveerd om aan de slag te gaan en te blijven. Betrokkenheid is de voorwaarde voor ontwikkeling.

Bij een goed welbevinden is een kind:

- Als een vis in het water
- Beleef plezier
- Geniet
- Voelt zich verbonden
- Is spontaan
- Is weerbaar
- Is Assertief
- Is ontspannen
- Kan zichzelf zijn
- Heeft zelfvertrouwen
- Zit goed in zijn/haar vel
- Functioneert vol
- Heeft innerlijke rust
- Heeft een positief zelfbeeld
- Staat open voor zij/haar omgeving

Een kind is betrokken als:

- Hij/ zij op een intense manier met iets bezig is
- Hoge concentratie heeft
- Wordt geprikkeld
- Hoge exploratiedrang heeft
- Gefascineerd is
- Zich open stelt
- Is geboeid

- Is alert
- Leert diepgaand
- Vergeet de tijd als hij/zij bezig is
- Heeft intrinsieke motivatie (de motivatie die vanuit jezelf komt)
- Is zeer aanspreekbaar voor de omgeving
- Beweegt zich aan de grens van zijn/haar mogelijkheden

Ruimte voor eigenheid

Wij geven ruimte voor eigenheid van elk kind. Een kind ontwikkelt zich spelenderwijs en door actief bezig te zijn in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Ook de steun en stimulans die een kind nodig heeft verschilt. Ieder kind beschikt over zijn eigen talenten. Kinderen krijgen de mogelijkheden deze te ontdekken en te ontplooiën door een gevarieerd en kleurrijk aanbod van speelmogelijkheden (spelmateriaal, activiteiten) ze mogen hun activiteiten zelf bepalen, uitkiezen en zelf hier een invulling aan geven.

Vertrouwen, respect en positieve benadering

De kinderen krijgen bij ons de ruimte om alles zelf te doen, te ontdekken, te ervaren en te kiezen. Zo nodig bieden wij hier steun bij. Ook ondersteunen wij de kinderen bijvoorbeeld bij het uitvoeren van ideeën of het hanteren van grenzen door niet uit te gaan van wat niet kan, maar van hoe het wel kan. 'Fouten maken mag' Wij waarderen het kind om waar het goed in is. Gedrag kan afgekeurd worden, de persoon nooit. We nemen kinderen serieus en benaderen hen respectvol en op een open wijze. Wij bieden kinderen een veilige omgeving, maar leren kinderen ook omgaan met risicovolle situaties.

Een veilige, uitdagende en betekenisvolle omgeving

Kinderen ontwikkelen zich mede door de ervaringen die de omgeving biedt: enerzijds veiligheid en steun anderzijds uitdaging en stimulans. Wij bieden kinderen een omgeving die geborgen en voorspelbaar is, maar ook variatie biedt, de nieuwsgierigheid prikkelt en wat verwondering mogelijk is. De omgeving binnen onze locaties wordt gevormd door de pedagogisch medewerkers, de andere kinderen, de inrichting en het spelmateriaal en activiteiten binnen een dagritme. Wij bieden activiteiten aan die betekenisvol zijn en aansluiten bij de belevings- en leefwereld van het kind en afgestemd zijn op het ontwikkelingsniveau, de mogelijkheden en interesses van de kinderen.

Actieve pedagogisch medewerkers

Door te kijken, luisteren en mee te doen kunnen wij afstemmen op wat kinderen nodig hebben. Wij geven veel aandacht voor de groeps sfeer, inrichting en materialen en het zorgen voor veiligheid en duidelijkheid. Daarnaast zien wij kansen voor spel, leren en contact die zich spontaan voordoen. We grijpen deze kansen door aan te sluiten bij wat het kind doet en beleeft gedurende de verschillende verzorgings- én speelmomenten van de dag. We creëren kansen door activiteiten aan te bieden en kinderen uit te nodigen mee te helpen bij de dagelijkse werkzaamheden op en om de locatie. In samenwerking met de ouders begeleiden wij de

kinderen in hun ontwikkeling. Naast de gezinsopvoeding biedt kinderopvang iets extra's. De groep, leeftijdsgenootjes, professionele pedagogisch medewerkers en een op de kinderen afgestemde omgeving zorgen hiervoor.

Unieke kinderopvang

Het Zwammeke biedt kleinschalige, maar professionele kinderopvang waarbij het kind centraal staat. Er is ruimte voor persoonlijke begeleiding in een huiselijke sfeer. Met als uitgangspunt 'ruimte voor ontwikkeling'.

4. Pedagogische doelen

Een pedagogisch beleidsplan moet ten minste een beschrijving omvatten van de wijze waarop de emotionele veiligheid van kinderen wordt gewaarborgd, en wat de mogelijkheden zijn voor kinderen tot de ontwikkeling van hun persoonlijke- en sociale competentie worden geboden, en de wijze waarop de overdracht van normen en waarden aan kinderen plaats vindt; Deze vier basisdoelen zijn:

1. Het bieden van emotionele veiligheid voor het kind;
2. Het bieden van mogelijkheden voor de kinderen om persoonlijke competenties te ontwikkelen;
3. Het bieden van mogelijkheden voor de kinderen voor het ontwikkelen van sociale competenties;
4. Overdracht van waarden en normen.

Het bieden van emotionele veiligheid voor het kind

Dit is de basis van elk handelen bij ons in de kinderopvang. Kinderen moeten zich “thuis” voelen, moeten zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Het welbevinden moet goed zijn pas dan kunnen ze zich verder ontwikkelen.

Kinderen halen hun gevoel van veiligheid uit drie bronnen:

1. Vaste en sensitieve pedagogisch medewerkers. De beschikbaarheid van sensitief reagerende medewerkers is bevorderlijk voor de veerkracht van kinderen, ook op de langere termijn.
2. De aanwezigheid van bekende leeftijdsgenoten. In een vertrouwde groep kunnen kinderen gevoelens van verbondenheid en sociale verantwoordelijkheid ontwikkelen.
3. De inrichting van de omgeving. De inrichting van het kinderdagverblijf, peuteropvang of buitenschoolse opvang kan een bijdrage leveren aan een gevoel van geborgenheid. Denk daarbij aan licht, kleur en indeling van de ruimte.

Het bieden van mogelijkheden voor de kinderen om persoonlijke competenties te ontwikkelen

Met het begrip “persoonlijke competentie” worden persoonskenmerken bedoeld als weerbaarheid, zelfvertrouwen, eigenwaarde, flexibiliteit en creativiteit in het omgaan met verschillende situatie. Het kind kan hierdoor leren problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Het kind leert en ontdekt wie het is, wat het kan, welke interesses het heeft, welke vaardigheden er nodig zijn in welke situaties.

Het bieden van mogelijkheden voor de voor kinderen voor het ontwikkelen van sociale competenties

Sociale competenties omvatten vaardigheden en kennis over hoe je met anderen omgaat. Hierbij leren kinderen wat gevoelens zijn en hoe ze ermee om kunnen gaan. Wat je kunt benoemen, kun je ook beter hanteren. Emotionele ontwikkeling is een geleidelijk proces van zich leren uiten en die uitingen leren benoemen. Tijdens hun ontwikkeling worden kinderen geconfronteerd met problemen of combinaties van problemen waarmee zij tevoren nog niet te maken hebben gehad en waarvoor zij nog geen oplossing hebben. Voor het goed kunnen oplossen van deze problemen moet een kind

kunnen rekenen op sociale ondersteuning, dat wil zeggen begeleiders die zien waar het kind behoefte aan heeft. Dit kan zijn: emotionele steun, gestimuleerd worden of afgeremd worden of informatie en uitleg geven die past bij het ontwikkelingsniveau van het kind. Zo kan het kind positieve ervaringen opdoen waardoor het een goed gevoel over zichzelf kan ontwikkelen. In dit ontwikkelingsproces nemen in een rap tempo een toenemend aantal personen, volwassenen, broertjes en zusjes en groepsgenoten een plek in. Het gaat ervaringen opdoen met anderen, waarbij de begeleiding van groepsleiding onontbeerlijk is.

De overdracht van waarden en normen

Om in de samenleving te kunnen functioneren, is het nodig dat kinderen de waarde, normen en regels van de maatschappij waarin zij leven, leren kennen en eigen maken. Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding van kinderen voortdurend een rol. Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen of gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Normen vertalen in regels en voorschriften hoe volwassenen en kinderen zich behoren te gedragen. In onze kinderopvang hanteren wij regels omtrent de veiligheid en het omgaan met elkaar, met de materialen en de omgeving. Pedagogisch medewerkers hebben hierin een voorbeeldrol. Kinderen leren veel meer van wat zij ons zien doen dan van wat wij hen vertellen te doen.

5. Randvoorwaarden en middelen om pedagogische doelen te bereiken

Voor het bereiken van de vier pedagogische basisdoelen hebben we een aantal randvoorwaarden nodig en gebruiken we pedagogische middelen die voorzien in de basisbehoefte van kinderen. Denk hierbij aan de pedagogisch medewerker, de groep, de inrichting binnen en buiten, het activiteiten aanbod, de materialen en het observeren van kinderen. De samenwerking met ouders is geen pedagogisch middel in de strikte zin van het woord, maar gezien het belang van een goede samenwerking met de ouders voor de emotionele veiligheid en het welbevinden van het kind hebben wij deze toch toegevoegd aan het rijtje.

Randvoorwaarden

Om te kunnen werken aan de in de wet gestelde vier basisdoelen voldoen onze groepen aan een aantal randvoorwaarden. Hierbij kan gedacht worden aan de opbouw en grootte van de groepen en de pedagogisch medewerker-kind-ratio.

De groep

In onze kinderopvang worden de kinderen opgevangen in een vaste groep. Dit is een groep kinderen in een vaste groepsruimte die qua sfeer en inrichting bij hun leeftijd past. Het Zwammeke bestaat uit vier groepen:

- * Baby/dreumes groep tot 2 jaar maximaal 9 baby's/
dreumesen
- * Kinderen van 0 tot 4 jaar verticale groep maximaal 16 kinderen
- * Kinderen van 2 tot 4 jaar peuteropvang maximaal 16 kinderen
- * Kinderen van 4 tot 13 jaar buitenschoolse opvang maximaal 22 kinderen

Elke groep kent een team van pedagogisch medewerkers, het streven is een vast team, daarbij wordt er gestreefd naar een goed personeelsbeleid zodat een vaste pedagogisch medewerker bij o.a. langdurige zieke of verlof structureel vervangen wordt.

Pedagogisch medewerker- kind- ratio

De toewijzing van aantallen pedagogisch medewerkers aan de groepen vindt plaats volgens de verhoudingen zoals die voortkomen uit de wet kinderopvang. De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal feitelijk aanwezige kinderen in de groep bedraagt tenminste:

Kinderdagverblijf:

- * één pedagogisch medewerker per drie aanwezige kinderen tot 1 jaar;
- * één pedagogisch medewerker per vijf aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar;
- * één pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 2 tot 4 jaar.

Buitenschoolse opvang:

- * één pedagogisch medewerker per 10 aanwezige kinderen van 4 tot 7 jaar;
- * één pedagogische medewerker per 12 aanwezige kinderen van 7 tot 13 jaar

Bij kinderen van verschillende leeftijden in één groep moeten we een gemiddelden berekend

worden voor de vaststelling van het aantal kinderen per pedagogisch medewerker. Het aantal kinderen in relatie tot pedagogisch medewerker is de basis van de berekening.

Flexibele opvang

Wanneer flexibele opvang (dit is een incidenteel, onregelmatig en onvoorspelbaar aanbod in aanvulling op een vast aanbod of een structureel aanbod wat door omstandigheden van ouders onregelmatig wordt afgesproken) wordt aangeboden in het kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang dan worden met de ouders maandelijks afspraken gemaakt over de dagen die worden afgenomen. Het pedagogisch klimaat kan bij deze vorm van kinderopvang worden gewaarborgd doordat bij onze kinderopvang een vast team van pedagogisch medewerkers werkt volgens een zelfde visie en werkwijze.

Incidenteel afnemen van extra dagdelen

Het is mogelijk om incidenteel een extra dag af te nemen buiten de vaste contracturen. Dit kan alleen mits de betreffende maximale groepsgrootte dit toelaat. Het is ook mogelijk een dag te ruilen. Een ruil dag mag binnen 2 weken geruild worden. Hier zitten geen extra kosten aan. Dit kan bij het kinderdagverblijf en bij de buitenschoolse opvang. Bij de peuteropvang is dit niet mogelijk.

Verlaten van de groep

Naar mate kinderen ouder worden, hebben zij naast veiligheid en geborgenheid, behoefte aan een grotere leefomgeving. Ouders kunnen er bij ons voor kiezen om kinderdagverblijf en peuteropvang te combineren. Peuteropvang is voor peuters vanaf 2 jaar tot 4 jaar. Op de dag dat het kind naar het kinderdagverblijf komt en deze dag ook gebruik maakt van de peuteropvang regelen wij het vervoer van het kinderdagverblijf naar de peuteropvang om daar met leeftijdgenootjes te spelen, en spelenderwijs te oefenen hoe het er op school aan toe gaat. Bij peuteropvang neem je vaste dagen af. De kinderen die peuteropvang bezoeken en bijna vier worden gaan alvast een kijkje nemen in de kleuterklas op school. Dit uiteraard onder begeleiding van de pedagogisch medewerker.

Onze buitenschoolse opvang is gevestigd in basisschool Aventurijn. Wij mogen gebruik maken van het schoolplein van deze school als ouders schriftelijk toestemming hebben gegeven mogen de kinderen hier spelen, alleen op het gedeelte dat grenst aan de buitenspeelplaats van de buitenschoolse opvang mag dit als er niet constant begeleiding bij is. Op het grote schoolplein spelen de kinderen alleen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker.

In vakanties en studiedagen kan er gebruik worden gemaakt van het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang. We streven er naar de kinderen op te kunnen vangen ook al is de groep klein. In de vakanties worden voor de kinderen van de buitenschoolse opvang extra activiteiten georganiseerd, bv naar het bos, de speeltuin, kook activiteiten en nog veel meer. In de vakanties is er geen peuteropvang.

De babygroep en verticale groep bij het kinderdagverblijf kunnen samen gevoegd worden als de groeps grootte dit toelaat. Zijn er bij beide groepen niet veel kinderen aanwezig zullen alle kinderen in 1 groep opgevangen worden.

Tussen 7 en 8 uur in de ochtend en 17 uur en 18 uur in de middag worden de groepen samengevoegd.

Opvang andere locatie

Het komt wel eens voor dat er minder kinderen zijn bij de BSO. Dit kan zijn in vakanties en/of studiedagen. maar ook op andere dagen kan de groeps grootte minimaal zijn en dan kan het voorkomen dat de BSO kinderen opgevangen worden bij ons kinderdagverblijf. Dit gaat altijd in overleg met ouders. En we kijken voor welke kinderen dit nog leuk is.

Bij drukke/vakantie dagen bij het kinderdagverblijf kan het zijn dat oudere peuters de 3 jarige opgevangen worden bij de buiten schoolse opvang. Er wordt altijd gekeken of het kind dit aan kan. Dit gaat altijd in overleg met ouders. De groeps grootte mag in een gemengde groep niet groter zijn dan 16 kinderen.

Als de BSO groep groter is dan het aantal kinderen dat er op dat moment toegestaan is, dan mogen we gebruik maken van het knutsel lokaal in school.

Afwijkend van de kind ratio.

In de ochtend kan er van de kind leidster ratio afgeweken worden tussen 7.00 uur en 8.30 uur. Aan het einde van de dag kan er afgeweken worden van de kind leidster ratio tussen 16.30 uur en 18.00 uur.

Grootte en inrichting van de binnen- en buitenruimtes

In de kinderopvang is er per kind minimaal 3,5 vierkante meter bruto speel- en werkoppervlakte beschikbaar voor spelactiviteiten. Het aantal groepen verschilt per kinderopvang. Er is tenminste 3 vierkante meter bruto buitenspeelruimte per kind beschikbaar, deze ruimte grenst aan de kinderopvang en is toegankelijk voor de kinderen en vast beschikbaar.

Wenbeleid

Kinderen die instromen op de onze kinderopvang, of die doorstromen van de ene naar de andere groep krijgen specifieke aandacht. Voor kinderen betekent dit een nieuwe situatie. Door hier voldoende tijd en aandacht aan te besteden wordt de overgang voor het kind naar de nieuwe situatie versoepeld. Ouders mogen met hun kind van te voren een keer kennis komen maken in de groep. Zo krijgt het kind de kans om samen met een ouder(s) vertrouwd te raken aan de nieuwe omgeving, pedagogisch medewerkers en kinderen. Ook voor de ouders is het fijn vertrouwd te raken aan de nieuwe situatie en vragen te stellen aan de pedagogisch medewerker en een kijkje te nemen in de groep. Er zal ook een kennismakingsgesprek plaats vinden. Via ons inschrijfformulier die via kov net ingevuld wordt vragen wij specifieke gegevens over het kind.

We proberen tijdens het wennen de nieuwe kinderen het gevoel te geven dat ze welkom zijn en zich veilig kunnen voelen, ook al zijn ze in een nieuwe omgeving met nieuwe volwassenen en kinderen. Dit proberen we te bereiken door verschillende technieken toe te passen tijdens de wennperiode. Een aantal voorbeelden zijn:

- De pedagogisch medewerker helpt het kind met spelen door zelf mee te spelen
- De pedagogisch medewerker vertelt duidelijk wat er gaat gebeuren zoals: we gaan nu wat drinken, we gaan nu buiten spelen etc. Kinderen voelen zich veiliger als ze weten wat er gaat gebeuren.
- Als het kind naar zijn papa of mama vraagt vertellen de pedagogisch medewerkers dat ze hem straks weer op komen halen en dat papa en mama altijd weer terug komen. Tevens nemen we de tijd om samen met de kinderen kennis te maken met het nieuwe kind. Ook voor ouders is het vaak een ingrijpende gebeurtenis als hun kind naar de kinderopvang gaat of het kind kan meer moeite hebben met afscheid nemen en ouders weten soms niet hoe ze hier mee om kunnen gaan. Als pedagogisch medewerker proberen wij de ouders daarbij te helpen.

Dit doen we mede door:

- Tijd te maken voor de nieuwe ouder en het nieuwe kind
- Te helpen bij het afscheid nemen van het kind. Door het kind van de ouder over te nemen en met het kind de ouder(s) uit te zwaaien. Het is belangrijk dat de ouder één keer afscheid neemt en niet elke keer terug komt voor bijvoorbeeld nog een knuffel ook al is het voor ouders moeilijk als ze een huilend kind achter moeten laten. Een duidelijk afscheid maakt het duidelijk voor het kind.
- Aan te bieden dat ouders altijd kunnen bellen om te vragen hoe het met hun kind gaat. Dit gebeurt bijvoorbeeld na een moeilijk afscheid.
- Bij ouders informeren hoe het kind het wennen heeft ervaren en of ouders tevreden zijn over de gang van zaken tijdens het wennen.

Dit geldt natuurlijk ook voor kinderen die voor het eerst de buitenschoolse opvang bezoeken. Deze kinderen moeten net zo goed wennen aan de nieuwe situatie. Het uitleggen en vertellen wat we gaan doen is bij deze kinderen heel belangrijk.

Over het algemeen hebben de meeste kinderen het wel even moeilijk als ze naar de opvang komen. Dit ligt voornamelijk ook aan de leeftijd van het kind. Een baby van drie maanden moet vooral wennen aan de nieuwe, meestal drukker omgeving, maar past zich vrij snel aan na een aantal keren te zijn geweest. Bij een kind vanaf 10 maanden kan het wat moeizamer gaan omdat het bijvoorbeeld net in de verlatingsangstperiode zit. Voor een ouder kan het dan heel moeilijk zijn het kind te brengen omdat het zich letterlijk aan de ouder vastklampt. De pedagogisch medewerker kan hierbij helpen door het kind rustig aan te spreken en uiteindelijk het kind over te nemen van de ouder. Ook hierbij is het ontzettend belangrijk om duidelijkheid naar het kind te scheppen en in één keer afscheid te nemen ook al gaat het kind huilen als de ouder weg loopt. Maar als een kind huilt als de ouders weggaan, betekent dit dat het kind moeite heeft met afscheid nemen. Het wil niet zeggen dat het kind het niet naar zijn zin heeft. De uitspraak "Als u weg bent, is het zo over klopt bijna altijd. Is dat niet het geval, dan worden ouders altijd gebeld. Het kan ook zijn dat het kind even niets van de pedagogisch medewerker wil hebben en niet opgetild wil worden. Hierdoor kan een pedagogisch medewerker er voor kiezen om het kind even te laten gaan en het pas op schoot te nemen als het

weer open staat voor contact. Wel zal de pedagogisch medewerker in de buurt blijven. Ze zal proberen het kind te troosten, af te leiden en te betrekken bij de andere kinderen in de groep.

Om een moeilijk wenkind te troosten kan bijvoorbeeld een knuffel of doekje van thuis goed helpen. Het kind heeft dan iets herkenbaars.

Factoren die het wennen wat moeilijker kunnen maken:

- Het temperament van het kind
- Ouders laten hun kind soms moeilijk los en dit voelt het kind aan. Het is belangrijk hier als pedagogisch medewerker begrip voor te hebben. Wel moet er duidelijk afscheid genomen worden.

Wat kan de pedagogisch medewerker doen om angstige kinderen te helpen?

- Vlakkbij blijven
- Lichamelijk contact zoeken, maar ook proberen op afstand contact te hebben
- Oogcontact langzaam opbouwen
- Vertrouwen winnen

Soms ken het bij het wennen in de groep juist prettig zijn even van de groep af te gaan, bijvoorbeeld even bij de juffen aan tafel. Een kind kan dan even tot rust komen en heeft alle aandacht van de pedagogisch medewerker. Het geeft ook wat rust in de groep.

6. Pedagogisch handelen

In de kwaliteit van de kinderopvang speelt de interactie van de pedagogisch medewerker met de kinderen een centrale rol. De pedagogisch medewerker gaat een lange termijn relatie aan met de kinderen van haar groep. De kinderen bouwen zo een vertrouwensband op met de pedagogisch medewerker, waardoor de rol die de pedagogisch medewerker kan spelen in de ontwikkeling van de kinderen optimaal kan zijn. Alle pedagogisch medewerkers beschikken over zes pedagogische interactievaardigheden in de omgang met kinderen, te weten:

1. Sensitieve responsiviteit;
2. Respect voor de autonomie van het kind;
3. Structureren en grenzen stellen;
4. Praten en uitleggen
5. Ontwikkelingsstimulering;
6. Begeleiden van interacties tussen kinderen.

Sensitieve responsiviteit

De pedagogisch medewerker toont een warme belangstelling voor de kinderen en geeft hen emotionele steun wanneer zij die nodig hebben. Zij reageert over het algemeen tijdig en adequaat op de signalen van de kinderen en fungeert daardoor als veilige haven. Als zij niet onmiddellijk op een signaal kan reageren, laat zij in elk geval merken dat zij het heeft opgemerkt en zorgt ervoor dat er tijdig een meer volledige reactie volgt.

Respect voor autonomie

De pedagogisch medewerker erkent en waardeert alle individuen met hun ideeën en perspectieven.

Zij laat dit expliciet merken door de kinderen te stimuleren om zoveel mogelijk zelf te doen en zelf keuzes te maken door het perspectief van kinderen te verwoorden, waardering uit te spreken voor hun ideeën en door toe te staan dat de kinderen onderhandelen over dingen die zij willen. Respectvol omgaan met kinderen uit zich ook in vragen om medewerking van kinderen in plaats van hen te commanderen.

Structureren en grenzen stellen

De pedagogisch medewerker structureert situatie, activiteiten en taken voor de kinderen zodanig dat zij ze kunnen overzien en met succes kunnen voltooien. Zij stelt voldoende grenzen en doet dat ook tijdig zodat kinderen niet het gevoel krijgen dat zij voortdurend in overtreding zijn. Bij het stellen van grenzen is zij consequent en doortastend. De pedagogisch medewerker geeft effectief en positief leiding aan kinderen.

Praten en uitleggen

De pedagogisch medewerker begeleidt op een vanzelfsprekende manier haar interacties met de kinderen met taal. Zij legt steeds uit wat er gaat gebeuren en wat zij doet, luistert naar en reageert op vragen van kinderen en verwoordt hun intenties en gevoelens als zij dat zelf (nog) niet kunnen. Zij praat niet alleen veel met kinderen, maar stemt wat ze zegt ook af op de interesse en het begripsniveau van de kinderen. Zij praat vooral met en niet tegen kinderen. Waarbij de pedagogisch medewerker een adequate balans hanteert tussen luisteren en praten. De pedagogisch medewerker gebruikt haar interacties met kinderen niet alleen om te communiceren, maar stimuleert ook het taalgebruik en taalbegrip van de kinderen. Zij moedigt hen aan om hun gedachten en gevoelens te verwoorden en biedt door haar goed afgestemde taalaanbod de kinderen de kans hun taalvaardigheid verder te ontwikkelen.

Ontwikkelingsstimulering

De pedagogisch medewerker biedt extra stimulering van de persoonlijke competenties van de kinderen. Zij doet dit door de aandacht van kinderen op bepaalde dingen te richten, door nieuwe activiteiten of nieuw spelmateriaal aan te bieden of ze te wijzen op nieuwe mogelijkheden van het spelmateriaal. De pedagogisch medewerker stemt de stimulering goed af op de aandacht, het ontwikkelingsniveau en de toestand van de kinderen, waardoor zij de interesse van de kinderen prikkelt terwijl ze over stimulering voorkomt.

Begeleiden van interactie tussen kinderen

De pedagogisch medewerker besteedt aandacht aan positieve interacties tussen kinderen en probeert deze te bevorderen. Het gaat om twee soorten gedrag:

1. Het positief reageren op positieve interacties tussen kinderen die zich spontaan voordoen;
2. Het zelf actief bevorderen van positieve interacties tussen kinderen door een situatie te creëren die de kans op positieve interacties vergroot ofwel door kinderen actief op elkaar te richten en hen aan te moedigen tot positieve interacties vergroot ofwel door kinderen actief op elkaar te richten en hen aan te moedigen tot positieve interacties wanneer zich daar een geschikte gelegenheid voordoet.

De pedagogisch medewerker laat beide soorten gedrag zien door consistent positief te reageren op spontane positieve interacties tussen kinderen en bevordert deze interacties actief door situaties te creëren om dit gedrag uit te lokken of door kinderen aan te moedigen om positieve interacties aan te gaan. Daarnaast begeleidt de pedagogisch medewerker kinderen bij het aangaan en oplossen van conflicten. Zij zal daarbij zoveel mogelijk als bemiddelaar optreden en kinderen de gelegenheid geven hun zienswijze te uiten en met elkaar oplossingen te bedenken.

7. Kwaliteitszorg

Bij onze kinderopvang wordt dagelijks gestreefd naar het leveren van een zo groot mogelijke kwaliteit. Op verschillende manieren is aandacht voor kwaliteit:

Deskundigheidsbevordering

Het Zwammeke draagt zorg voor de deskundigheidsbevordering van de pedagogisch medewerkers. Dit gebeurt middels diverse overlegvormen: gesprekken met individuele medewerkers en in teamoverleg. Daarnaast is er vakliteratuur aanwezig op de kinderdagverblijven. Elk jaar wordt er een opleidingsplan opgesteld. Pedagogisch medewerkers volgen jaarlijks een (kinder-)EHBO en trainingen of workshops op het gebied van pedagogische kwaliteit.

Inspectie Wet kinderopvang en kwaliteitseisen

De GGD inspecteert in opdracht van de gemeente jaarlijks alle locaties of er goede kinderopvang wordt geleverd. Hierbij wordt gekeken of er voldaan wordt aan de kwaliteitseisen op het gebied van ouderinspraak, personeel, veiligheid en gezondheid, accommodatie en inrichting, groeps grootte en beroepskracht-kind-ratio, pedagogisch beleid en pedagogische praktijk, klachten en voorschoolse educatie. De GGD rapporten zijn inzichtelijk voor alle ouders en er is een link op onze website.

Coaching

In het jaar 2024 heeft de coach 265 uur te besteden als coach en beleidsmedewerker en als VE coach.

Wij hebben 4 groepen in totaal, dus dat is 200 uur. We hebben met ons personeel 4,5 fte's dus dat is 45 uur. 200 uur + 45 uur is 245 uur + 20 uur voor de 2 vve kindjes is in totaal 265 uur.

Vier ogenbeleid

Het 'vier-ogen-principe' is één van de aanbevelingen uit het rapport dat de commissie Gunning begin 2011 heeft opgesteld naar aanleiding van de Amsterdamse zedenzaak. Het vier-ogen-principe betekent dat altijd een andere volwassene met een pedagogisch medewerker moet kunnen meekijken of meeluisteren. Ons kinderdagverblijf is aan huis hierdoor is er bijna altijd wel iemand in de buurt aanwezig. Onze peuteropvang en buitenschoolse opvang is gevestigd in een basisschool met een open inrichting. Door de grote en vele ramen in ons lokaal is er altijd inkijk in onze ruimte.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Een andere aanbeveling uit het rapport Gunning is om aandacht te hebben voor het signaleren van risicosignalen. Binnen onze kinderopvang wordt gewerkt met de 'meldcode huiselijk geweld' en kindermishandeling die is ontwikkeld voor de kinderopvang.

Doorgaande lijnen warme overdracht naar basisschool

Is een goede overdracht van gegevens van peuters van voorschoolse voorzieningen naar basisonderwijs door middel van een warme overdracht.

Dit beleid is er om ervoor te zorgen dat de gegevens over de ontwikkeling van peuters bij de overgang van de voorschoolse voorziening naar het basisonderwijs zorgvuldig overgedragen worden. De overdracht heeft als doel:

- * Eventuele problemen van individuele peuters in een vroeg stadium te signaleren, te registreren, te bespreken met ouders en te melden bij de overgang naar het basisonderwijs. De doorgaande lijn in de ontwikkeling van het kind te bevorderen. Alle kinderen van het kinderdagverblijf en peuteropvang worden elk half jaar geobserveerd met de observatie methode Zo praat ik, zo doe ik, zo beweeg ik en zo reken ik. Na de observatie krijgen ouders een kaartje mee en mogen ze de observatie in komen zien. We bespreken dan de observatie.
- * Door een warme overdracht wordt de communicatie eenvoudiger en de aansluiting tussen pedagogisch medewerker en de leerkrachten van groep 1-2 en de ouders van het kind verbeterd.
- * De overdracht is bedoeld voor kinderen die bijna 4 worden en de voorschoolse voorziening gaan verlaten en doorstromen naar het basisonderwijs.

Gedurende de periode dat het kind gebruik maakt van onze voorschoolse voorziening wordt het kind geobserveerd met behulp van de observatiemethode doen, praten en bewegen. De resultaten van de observaties worden na elke observatie met de ouders besproken. Voordat de warme overdracht plaats vindt wordt het overdracht formulier met ouders besproken en door ouders ondertekend. Er wordt altijd gevraagd of deze informatie besproken mag worden bij de warme overdracht. Deze gegevens kunnen alleen worden ingezien voor de pedagogisch medewerkers en liggen niet ter inzage.

Team Centrum Jeugd en Gezin

In het CJG wordt veel kennis over opvoeden en opgroeien gebundeld. Medewerkers vanuit diverse organisaties werken nauw samen binnen en buiten het CJG.

Tijdens de kindbespreking met het CJG team worden kinderen besproken waarvan wij het vermoeden hebben dat er problemen/achterstand is. Het kind scoort dan in de meeste gevallen veel nee in de observatie. We maken ook een afspraak met de ouders om de situatie te bespreken en vragen toestemming om dit met het CJG team te bespreken. Bij twijfel gebruiken we niet de naam van het kind, maar leggen we de situatie uit. Als blijkt dat het CJG team vindt dat er stappen ondernomen moeten worden, nemen we contact op met ouders om onze bevindingen te bespreken en vragen we of we gegevens door mogen geven aan het CJG team zodat ze contact met hun op kunnen nemen.

Contact basisschool

Als wij afwijkend gedrag signaleren bij een kind van onze buitenschoolse opvang nemen wij contact op met zijn/haar ouders. Wij bespreken onze bevindingen met ouders en vragen of wij hierover in gesprek mogen gaan met de basisschool/leerkracht van het kind. Onze lijnen met school zijn zeer kort en daarom is het makkelijk om kinderen te bespreken als dit nodig is. De leerkracht van school ziet het kind een langere periode en kan ons vertellen wat hun bevindingen zijn. Als er besloten wordt dat er actie ondernomen moet worden nemen we contact op met ouders en dan kan er eventueel door worden verwezen naar de daartoe bevoegde instanties.

Ziekte

Indien uw kind ziek is en 38 graden of hoger dan 38 graden koorts heeft mag het volgens de wettelijke regelgeving niet bij onze kinderopvang verblijven. Een ziek kind hoort thuis bij papa of mama in een rustige omgeving waar het kind goed uit kan zieken. En het is belangrijk voor de gezondheid van de andere kinderen. Mocht uw kind ziek worden tijdens het verblijf bij onze opvang, dan bellen wij de ouders op en moet het kind opgehaald worden. Wij geven kinderen geen paracetamol/zetpil

8. Samenwerking met ouders

De samenwerking met ouders is gezien het belang voor de emotionele veiligheid en het welbevinden van het kind erg belangrijk. Goed contact en regelmatig overleg tussen ouders en kinderopvang is dus onontbeerlijk. Hieronder omschrijven we de formele wijze waarop we dit doen.

De oudercommissie

Wij beschikken over één oudercommissie die gaat over alle locaties. Hier zitten daarom ook ouders in van kinderen die op onze verschillende groepen zitten. De oudercommissie overlegt een aantal keer per jaar over het interne beleid op de kinderopvang. Het gaat daarbij om zaken als de uitvoering van het pedagogisch beleidsplan, en andere zaken die op dat moment spelen. De oudercommissie heeft adviesrecht op verschillende zaken. Daarnaast is de oudercommissie soms betrokken bij het organiseren van ouderavonden en feesten.

Klachtenprocedure

Een goede en zorgvuldige klachtenprocedure is in ieders belang. In het algemeen raden wij ouders aan een klacht te bespreken op de plaats waar de klacht zich afspeelt en/of met de persoon om wie het gaat. Daarnaast kunt u altijd terecht bij Annemarie of Patricia. Een rustig gesprek kan vaak al veel oplossen. Zijn ouders echter na deze stap niet tevreden, dan kunnen zij contact opnemen met de oudercommissie. Als er samen niet aan uitgekomen wordt kan de klacht worden voorgelegd aan een externe onafhankelijke klachtencommissie. Voor ouders met klachten is er een aparte regeling bij de stichting klachtencommissie kinderopvang(SKK).

Klachtentevredenheidsonderzoek

Om onze dienstverlening voortdurend te kunnen toetsen en te verbeteren vragen we ouders hun bevindingen aan ons door te geven zodat wij hier op in kunnen springen en de zorg te optimaliseren. Daarnaast worden ouders op verschillende momenten gedurende de opvang van een kind gevraagd om hun bevindingen, meestal vanuit het kinderdagverblijf, de peuteropvang of de bso waar hun kind zit.

9. Personeel

Vaste pedagogisch medewerkers

Door de kleinschaligheid van het Zwammeke beschikt het over kleine groep pedagogisch medewerkers. Deze pedagogisch medewerkers draaien hun vaste groepen, maar worden ook regelmatig ingezet bij de verschillende opvangvormen, zodat de kinderen bekend zijn met de pedagogisch medewerkers en altijd een bekend gezicht zien. Bij afwezigheid door vakantie en/of ziekte zien de kinderen nog steeds een bekend gezicht en hoeven niet te wennen aan een nieuwe kracht. Alle medewerkers, beschikken over een erkend diploma voor het werken in de kinderopvang en een verklaring omtrent gedrag en zijn gekoppeld aan onze kinderopvang in het personenregister kinderopvang.

Beroepskrachten in opleiding

Wij bieden beroepskrachten in opleiding graag de mogelijkheid om beroepservaring op te doen. De opleiding Pedagogisch werk niveau 3 (PW3) kent twee varianten:

BOL-opleiding van 3 jaar

Een leerling van deze opleiding loopt een 2 of 3 dagen per week stage en is altijd boventallig inzetbaar. De andere dagen gaat zij naar school. De beroeps opleidende leerling wordt begeleid door een werkbegeleider (ervaren pedagogisch medewerker) en een praktijkopleider.

BBL-opleiding

Een leerling van deze opleiding krijgt bij ons een leer-arbeidsovereenkomst voor 20 tot 30 uur per week en gaat daarnaast 1 dag in de week naar school. De BBL-leerling wordt altijd naast een ervaren pedagogisch medewerker ingezet en begeleid door een werkbegeleider (ervaren pedagogisch medewerker) en een praktijkopleider.

Stages

Naast bovengenoemde varianten is het mogelijk stage faciliteiten te bieden voor o.a. de volgende opleidingen:

- * Pedagogisch werk niveau 4;
- * Sociaal Pedagogische Hulpverlening (HBO-SPH);
- * Kortdurende stage van enkele weken ter oriëntering op de beroepskeuze;

In sommige situaties kan er stage geboden worden aan stagiairs van andere dan hier genoemde opleidingen.

9. Vervoerbeleid

Het kinderdagverblijf is op een andere locatie als onze peuteropvang en buitenschoolse opvang. De kinderen die kinderdagverblijf en peuteropvang combineren worden regelmatig vervoerd. Dit kan lopend zijn of met de auto. Ook bij uitstapjes worden kinderen met de auto vervoerd.

Lopend vervoeren

Als kinderen lopend vervoerd worden lopen bij de pedagogisch medewerker aan de hand of bij een ander kind aan de hand. Als er een grotere groep kinderen tegelijk lopend vervoerd moeten worden dan wordt er gebruik gemaakt van de zesling wagen of het wandelkoord. Bij gebruik van het wandelkoord zijn er altijd minstens twee pedagogisch medewerkers die mee lopen. Één vooraan en één die achteraan loopt. We maken de kinderen bewust van de verkeersregels door tijdens het wandelen de verkeersregels te vertellen. Uitleggen van verkeersborden op een speelse manier enz.

Vervoeren met de auto

Bij ons worden de kinderen met de auto altijd veilig vervoerd.

We maken gebruik van ECE-44/03 of 44/04 goedgekeurde autostoeltjes die op de goede manier bevestigd worden. Uiteraard gebruiken we per leeftijdscategorie het juiste autostoeltje.

- Minder dan 13 kg babyautostoel. Deze wordt tegen de rijrichting in bevestigd. Bij auto's waarbij een airbag voorin zit en niet uitgeschakeld kan worden mag deze stoel niet voorin gebruikt worden.
- 9-18 kg wordt de kinderstoel gebruikt. Dit is vanaf ongeveer 1 jaar.
- 15-36 kg wordt een zitverhoging gebruikt het liefst met een rugleuning
Vanaf 1.35 m of 36 kg is een autostoel niet meer verplicht. Is een kind boven de 36 kg maar nog geen 1.35m is het wel verstandig nog een zitverhoger te gebruiken. Pas als de gordel over de schouder van het kind loopt en niet meer over de hals kan een kind worden vervoerd zonder autostoel.

11. Mentorschap

Sinds 1 januari 2018 is het verplicht met mentors te werken op een kinderdagverblijf groep. Zo wordt ieder kind aan een leidster gekoppeld. Zijn of haar mentor dus. We proberen ze zo goed mogelijk te koppelen zodat de mentor het kind zo veel mogelijk ziet. De mentor zal zijn kennis en bekwaamheid en zijn ervaring in om het kind zo goed mogelijk te begeleiden. Zo bouwt een mentor een extra sterke band op die kinderen waarvan ze mentor is. Zo kan ze de ontwikkeling van die kinderen ook extra in de gaten houden en hulp vragen waar dat nodig mocht zijn. De ouders krijgen tijdens de intake al te horen dat wij werken via mentorschap. Als het kindje is gestart krijgen ouders het persoonlijk te horen welke mentor hun is toegewezen. In Kov net staat dit bij de persoonlijke gegevens van het kind vermeld. Als een kind is geobserveerd stuurt de mentor via Kov net een persoonlijk bericht met de bevindingen en kan zo een afspraak maken om de observatie in te komen zien.

Mentoren leren zo de kinderen waarvan ze mentor is beter kennen en ze bouwen samen een sterke band op. Zo kan er ook beter op de behoefte van een kind ingespeeld worden. Ze bouwen samen een goede band op waardoor het kind zich ook veiliger gaat voelen op de groep.

Doordat de mentor het kind veel ziet en goed volgt worden achterstanden ook heel snel geconstateerd en kunnen de professionals snel ingeschakeld worden mocht dat nodig zijn.

De mentor gaat haar eigen mentor kinderen ook observeren zo krijgt ze een duidelijke ontwikkelingslijn te zien van het kind. Na iedere observatie wordt dit aan de ouders gemeld en komen ze de observatie bekijken en vertelt de mentor hoe het met het kind gaat en hoe de ontwikkeling verloopt.

Ook is het prettig om met mentoren te werken omdat ouders een vast aanspreekpunt hebben wat betreft de zaken van hun kind.

Wat zijn onze doelen wat betreft het mentorschap.

- Kinderen krijgen door de juiste begeleiding van een vast persoon een goed zelf beeld.
- Kinderen durven makkelijker vriendschappen aan te gaan
- Kinderen voelen zich veiliger op de groep
- Evt ontwikkelingsproblemen worden snel gezien
- Bij ontwikkelingsproblemen wordt snel de juiste hulp gezocht
- Ouders hebben 1 vast aanspreekpunt
- De lijnen met de ouders zijn kort.
- Voor ouders is het duidelijk wie hun kind observeert

Dit vinden wij reden genoeg om ook met mentoren te werken.

12. VE (Voorschoolse Educatie)

Werkwijze

Als basis voor onze VE werkwijze wordt gewerkt met het VE-programma Uk en Puk, dat zowel op de peuteropvang als in het kinderdagverblijf wordt gebruikt. Het doel is om de onderwijsachterstand bij jonge kinderen te voorkomen en waar nodig effectief te bestrijden.

Het taal programma Uk en Puk wordt aangeboden aan alle kinderen in ons kinderdagverblijf en peuteropvang ter bevordering van de positieve effecten op de brede ontwikkeling van het jonge kind.

Peuters met een vorm van ontwikkelingsachterstand wordt extra ondersteuning geboden om achterstanden voor de start in groep 1 van het basisonderwijs te verminderen of zelfs op te heffen. Peuters (VE-peuters) van de peuteropvang met extra ondersteuning komen i.p.v twee dagdelen vier dagdelen van 4 uur. Ze nemen dan 16 uur per week deel aan het programma. In anderhalf jaar tijd van 2 jaar tot dat het kind 4 jaar is zal het minimaal 960 uur gebruik maken van de VE. Wij bieden 40 weken per jaar peuteropvang. De schoolvakanties zijn wij niet geopend voor de peuteropvang.

Alle peuters worden extra gestimuleerd, maar peuters met extra aandacht worden binnen de extra dagdelen extra gestimuleerd in hun ontwikkeling door begeleiding en door extra aandacht van de pedagogisch medewerker. Het aanbod van deze activiteiten komt voort uit de observatie. Hierin wordt gekeken waar het kind extra begeleiding nodig heeft. Puk laat jonge kinderen spelenderwijs groeien in taal, sociale-communicatieve vaardigheden, woordenschat, rekenprikkel en motorische ontwikkeling. Uk en Puk biedt veel uitdagende activiteiten, de kinderen leren spelenderwijs en doen zelf ontdekkingen. Bij Uk en Puk wordt gewerkt met thema's die aansluiten bij de beleavingswereld van het kind. Een thema duurt gemiddeld 6 weken. Tijdens de thema's vinden er zowel kring activiteiten, in kleine groepjes en individueel activiteiten plaats. Jaarlijks wordt er een planning gemaakt met welke thema's er wanneer aan bod komen en zo wordt er ook gekeken welke activiteiten passen bij het thema en welke materialen er nodig zijn en welke voorbereidingen er gedaan moeten worden. In de planning staat ook vast welke activiteiten er per dag gedaan worden. Buiten de Uk en Puk thema's besteden we elk jaar ook tijd aan de feestdagen zoals carnaval, pasen, sinterklaas en kerstmis. Het thema jong leren in het verkeer is bij ons een jaarlijks terugkerend thema. Deze thema's worden in een kortere periode behandeld. Onze ruimte wordt aangepast aan de thema's. We hebben een vertelkast waarin voorwerpen liggen over het thema, er hangen voorwerpen in de ruimte die te maken hebben met het thema en we richten een speelhoek in bijvoorbeeld bij het thema Hatsjoe! Maken we een ziekenhuis en bij het thema Oef wat is het warm een ijssalon.

De speelse activiteiten lokken een interactie uit waardoor een rijk taal aanbod ontstaat, zo kan er gericht ingespeeld worden op de taalontwikkeling. De methodiek Uk en Puk is een gecertificeerd VE programma. De nadruk ligt op de mondelinge vaardigheden: spreken, luisteren en vergroten van de woordenschat. Er wordt ook aandacht besteed aan de motorische ontwikkeling bij Uk en Puk. Zo zijn er verschillende activiteiten die deze ontwikkeling stimuleert. Denk aan dansen, buiten spelen, gymen. Bij de thema's wordt er veel geknutseld om de fijne motoriek te bevorderen. In het thema "hatsjoe" is bijvoorbeeld een activiteit waarin de kinderen ontdekken dat puk verkouden is en waarin ze hem helpen met het snuiten van zijn neus. Daarbij leggen de kinderen niet alleen uit hoe puk zijn neus moet snuiten(taal), ze leren ook om aardig te zijn voor

een ander door hem te helpen (sociaal communicatieve ontwikkeling). Bovendien kiezen ze uit een theedoek, handdoek, baddoek en zakdoek de juiste doek om Puk z'n neus te snuiten, waarmee ze kennis maken met meten. De thema's zijn afgestemd op de directe belevingswereld van de peuters. De activiteiten zijn heel speels en worden op een ongedwongen manier verweven in het normale dagritme van de peuteropvang. De rekenprikkel wordt zowel met de thema's als in de dagelijkse routine meegenomen. We bespreken de dagen van de week, de maanden en seizoenen. In elk thema werken we met groot/klein, de figuren en andere rekenprikkel die bij elk thema wel behandeld worden op een speelse manier.

Zelfstandig leren

Kinderen zijn nieuwsgierig en willen graag nieuwe dingen leren. In de Uk en Puk methode bieden we kinderen een rijke leeromgeving om zelf initiatieven te nemen. We vinden het heel belangrijk dat kinderen zelf initiatief nemen. Doordat ze uitgedaagd worden vrij te gaan spelen met het nieuwe materiaal en het te ontdekken. Het kind wordt aangemoedigd en ondersteund, maar het initiatief van het spel ligt bij het kind. Als een kind onvoldoende initiatief neemt, kan de pedagogisch medewerker mee spelen of suggesties geven om het spel te verrijken. Het samenspel tussen kinderen is iets wat wij stimuleren zodat kinderen zich kunnen ontwikkelen in de communicatie met andere kinderen als kinderen hier enige hulp bij nodig hebben bieden wij dit aan, maar we proberen eerst te kijken hoe ze zelf situaties op kunnen lossen.

Aanbieden van taal

Het aanbieden van de taal, woorden uitleggen, bezig zijn met taal doen we door:

Uitleggen: Je vertelt iets over het woord. Bijvoorbeeld de bal is rond, hij is geel en er zitten sterren op.

Uitbreiden: Betekend dat je gelijk andere woorden gebruikt die als vanzelf horen bij het woord dat je uitlegt. Bijvoorbeeld: we gaan samen opruimen, al het speelgoed doen we in de bak. Op deze manier leren kinderen de woorden niet los, maar altijd samen met anderen woorden. Dat maakt het leren van woorden makkelijker en sneller.

Uitbeelden: Bij de overige woorden is vaak moeilijk om voorbeelden te vinden, deze moeten uitgebeeld worden. Deze woorden worden voorgedaan en daarbij vertellen wat je doet. Bijvoorbeeld bij alsjeblieft en dank je wel. Men kan een verhaal uit een boekje vertellen maar men kan ook vertellen en daarbij voorwerpen gebruiken, je beeld dan het verhaal zo uit. Zo kunnen kinderen gestimuleerd worden om het verhaal na te spelen, wat dan hun woordenschat weer vergroot.

Dagelijks lezen we de kinderen tijdens de kring voor uit een boek wat aansluit bij het thema wat op dat moment wordt behandeld. Voorlezen gebeurt ook regelmatig in kleine groepjes. Door het voorlezen en het zien van de bijbehorende plaatjes wordt de woordenschat vergroot. Voorlezen kan op verschillende manieren. Dit kan op de normale manier, door de kinderen platen te laten bekijken en ze hierover te laten vertellen of interactief voorlezen dit gebeurt met voorwerpen en kinderen doen in het verhaal mee. Deze verschillende vormen wisselen we af tijdens de voorleesmomenten.

Volgen en signaleren

Iedere peuter ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Alle peuters worden bij ons geobserveerd met de observatiemethode doen, praten en bewegen. Deze observatie gebeurt met het beantwoorden van vragen waar je ja of nee op kunt beantwoorden. Dit gebeurt met 26, 32, 38 en 44 maanden. Bij VE kinderen wordt de observatie er vaker bij gepakt, om te kijken of er verbetering plaats vindt op de punten waar het kind nee op scoort. Na elke observatie vind er een gesprek plaats met ouders om de observatie te bespreken. Er wordt ook een plan van aanpak gemaakt. Twee keer per jaar worden deze kinderen besproken in het overleg met het CJG team. Bij de meeste peuters is er geen reden tot bezorgdheid, maar soms kunnen er vragen opkomen over het gehoor, gezichtsvermogen, de motoriek, taal- en spraakontwikkeling, de opvoeding en het gedrag. Tijdige signalering van een eventuele achterstand of ontwikkelingsstoornis maakt het mogelijk om advies en hulp in te schakelen waardoor de nadelige gevolgen zo beperkt mogelijk blijven. Ouders hebben de primaire verantwoordelijkheid voor hun peuter. Wanneer de ouder niets doen met het advies en geen verdere stappen ondernemen of toestemming geven tot, dan respecteren wij dat. Hierop is een uitzondering: bij een vermoeden van kindermishandeling wordt contact opgenomen met veilig thuis.

Groepssamenstelling

Er zijn vaste leidsters bij onze peuteropvang. De leidster/kind ratio bedraagt twee pedagogisch medewerkers op maximaal 16 peuters. De pedagogisch medewerker is eindverantwoordelijk voor het inhoudelijke aanbod, de werkwijze op de groep en het volgen van de ontwikkelingen van de peuters. De pedagogisch medewerker is ook degene die de oudergesprekken, behorend bij het kindvolgsysteem voert. Na elke observatie vindt er een gesprek met ouders plaats. Bij eventuele zorgen omtrent de ontwikkeling wordt er niet gewacht tot na de observatie maar wordt er eerder een gesprek met ouders gepland. Naast de medewerkers in vast of tijdelijk dienstverband zijn er ook stagiaires aan het team toegevoegd.

Warme overdracht

Warme overdracht wil zeggen dat alle kinderen die gebruik hebben gemaakt van een voorschoolse voorziening, overgedragen wordt naar de basisschool. De meeste kinderen gaan naar basisschool Aventurijn. Kinderen die naar een basisschool gaan buiten Standdaarbuiten worden telefonisch over gedragen. De warme overdracht is vormgegeven middels het VE traject. Tijdens de overdracht wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van kinderen en aangegeven of het kind binnen de peuteropvang extra begeleid is, het VE traject heeft doorlopen, logopedie heeft gehad, of door een andere instantie is geholpen. De overdracht wordt vooraf gepland. De kinderen worden objectief overgedragen zonder enig vooroordeel. In het eindgesprek wordt met de ouders de overdracht besproken en door de pedagogisch medewerker overgedragen aan de basisschool (met toestemming van de ouders).

Afstemmen van VE met basisschool Aventurijn

In Standdaarbuiten is maar één basisschool aanwezig, onze ruimte van onze peuteropvang is gevestigd in de school. DE lijnen zijn daarom erg kort en de kinderen zijn al voordat ze naar groep 1 gaan gewend aan het gebouw en de ruimte waar de school in is gevestigd zodat de overgang makkelijker gaat. Als kinderen 3.5 jaar oud zijn gaan wij ongeveer één keer per maand een kijkje nemen in de kleuterklas waar het kind terecht komt als hij/zij vier jaar is. Ook gymmen we regelmatig samen met de kleuters of spelen we gezamenlijk buiten op het schoolplein. We mogen ook gebruik maken van de materialen van de kleuterklassen en bij activiteiten sluiten wij aan met onze peuters zoals met de nationale voorleesweken, sinterklaas, openingen van bepaalde thema's. Wij streven ernaar om thema's op elkaar af te stemmen en we zijn bezig met het uitdenken, organiseren en plannen om samen met alle partijen die gevestigd zijn een kind centrum te maken. School is gestart met een nieuwe manier van les geven, wij sluiten hier zo goed mogelijk op aan. Ook is de inrichting van onze ruimte aan gepast aan de inrichting van school. Wij werken met Uk e Puk en school werkt met schatkist. Deze programma's sluiten goed op elkaar aan. Ons observatie instrument is doen praten en bewegen en bij Aventurijn is dat KIJK. Het is de bedoeling dat we in de toekomst gaan werken met hetzelfde observatie instrument. één keer in de 3 maanden komt de IB er van Aventurijn bij ons in de groep om de kinderen te observeren. Naderhand bespreken we haar bevindingen. Ook is ze aanwezig bij het overleg met het CJG team jonge kind, wat drie keer per jaar plaats vindt. In deze besprekingen worden onze zorgen uitgesproken en bespreken we het plan van aanpak.

Ouderbetrokkenheid

De ouderbetrokkenheid heeft een positieve invloed op het leerproces van het kind, het is dan ook van belang om de ouders bij de thema's te betrekken, zodat de doorgaande lijn thuis ook wordt gestimuleerd. Ouders worden geïnformeerd, via de brief wat het thema is en wat de onderdelen zijn, en welke liedjes en versjes er worden geleerd. Verder worden er tips aangedragen, over wat voor activiteiten er thuis gedaan kunnen worden. Bij start van de peuteropvang krijgen ouders een kalender waar alle thema's op staan en hier staan ook de activiteiten in die we in het jaar doen.

VE coach

Bij het kinderopvang het Zwammeke hebben wij sinds 1 Januari 2022 ook een VE coach. Annemarie Beuzenberg is de VE coach.

Wat zijn haar taken:

Personeel begeleiden die werken met de VE kinderen,

Ze zal ervoor waken dat de kwaliteit optimaal blijft en de kinderen de juiste begeleiding krijgen, en dat er op de juiste manier gewerkt wordt met ons taal leer programma UK EN PUK.

Gesprekken voeren met de ouders van een VE kindje. Dat zal een begin gesprek zijn, zodra het kindje VE verwijzing heeft gekregen. Zo wordt er uitgelegd wat VE inhoud en wat ouders van ons kunnen verwachten, maar ook vertellen wij wat wij van ouders verwachten. Zo zal er minimaal drie keer per jaar een gesprek zijn met de VE coach en de ouders. Hierin wordt de voortgang

besproken. En aan het einde als het kindje naar een andere school gaat vindt er ook een eind gesprek plaats.

De VE coach bespreekt twee keer per jaar de VE kinderen met het CJG team. Voor het gesprek zal plaatsvinden worden de bijzonderheden en doelen van de kinderen die besproken gaan worden ingevuld in de bijpassende lijst en vast naar het CJG team verzonden.

Ook is het de taak van de VE coach om ervoor te zorgen dat de voorbereidingen zijn getroffen om op de juiste manier met de thema's van het taal leer programma UK EN PUK te kunnen werken. Zo worden de thema's van tevoren voorbereid en klaargelegd zodat er mee gewerkt kan worden. Zo maakt de VE coach een jaarplanning en aan de hand van die planning kunnen de thema's voorbereid worden. Zo liggen de thema's klaar, met de juiste knutsel activiteiten en boekjes en ook de liedjes en versjes erbij. Ook zitten er activiteiten bij om klassikaal te doen.

De VE coach zorgt er voor dat de aanmeldingen goed verwerkt worden, zodat er plaats is in het rooster voor de VE kindjes.

Bij het Zwammeke blijven de VE kindjes 30 minuten langer dan de regulieren kindjes. In deze 30 minuten worden de kindjes extra begeleid. De coach en de pedagogisch medewerkster zijn dan alleen met de VE kindjes. Zo zal er op hun niveau met hun gewerkt worden en bij voorbeeld. De kring activiteit of het boek nog eens herhaald worden.

Ook zal de VE coach rapporteren. Zo zal er een verslag komen na elk gesprek met de ouders van het VE kindje. Ook zal er twee keer per jaar een verslag voor het CJG gesprek komen en na het gesprek zal er ook een verslag gemaakt worden door de VE coach.

Er worden verslagen gemaakt over de extra begeleiding die het kind heeft gekregen. Zoals welke activiteiten en werkjes het kind heeft gedaan en hoe dit is verlopen. Hoe de voortgang verloopt en welke doelen er nog behaald moeten worden.

De VE coach onderhoud contact met externe. Zo werken wij bijvoorbeeld samen met kinderfysio therapeut, en hier onderhoud de VE coach contact mee, doormiddel van voortgang gesprekken en dat te rapporteren. Maar ook maakt ze vervolg afspraken voor de volgende keer dat het kindje fysiotherapie krijgt op de groep.

De taken van een VE coach kort samengevat.

- Begin gesprek met ouders van een vve kind
- Minimaal 3x per jaar een gesprek met ouders
- Eindgesprek met ouders als het kind bij ons weggaat
- Het begeleiden van personeel, om de kwaliteit te waarborgen
- Minimaal 2x per jaar een gesprek met de CJG
- CJG lijst invullen voorafgaand van het gesprek
- Verslag maken van het CJG gesprek
- Zorgen dat de ve thema's klaar liggen en dat ze op de juiste manier uitgewerkt zijn.
- De jaar planning maken van de thema's van UK EN PUK
- De nieuwe VE kindjes plaatsen
- 4x per week de vve kindjes minimaal 30 min begeleiden 1 op1

- Rapporteren hoe het verloop gaat met de VE kindjes
- Contacten onderhouden met externe organisaties
- Zorgen dat er gepaste materialen zijn, of klaar gelegd worden, om mee te werken met de VE kindjes.

De coach wordt bij het zwammeke 265 uur ingezet in 2024.

Bij het zwammeke komt dat neer op:

4 stamgroepen dat is 50 uur per locatie/ stamgroep. Dat is 200 uur plus 4,5 fte komt uit op 245 uur per jaar.

Aantal doelgroep kinderen

Het aantal doelgroep kinderen op 1 januari 2024 zullen 2 kinderen zijn. De VE coach zal dan 20 uur hiervoor worden ingezet. 10 uur x 2 kinderen is 20 uur.

Dus dan komt dat uit op 245 uur en daar komt ook nog 20 uur vve bij. Dus in het totaal komt dat op 265 uur voor het jaar 2024.